

13. Dilemmaer omkring omsorg, trygge rammer og særdeles "dørsøgende" beboeres frie færden uden for bostedet (2008-34262)

Henvendelse til Velfærdsministeren om særlige dilemmaer omkring omsorg, trygge rammer og mindst indgribende foranstaltning for særdeles "dørsøgende" beboeres frie færden uden for deres bosted

INDSTILLING OG Beslutning

Fejl! Ukendt betegnelse for dokumentegenskab. indstiller,

1. at Socialudvalget godkender, at Socialborgmesteren på udvalgets vegne sender vedlagte henvendelse til Velfærdsministeren

Problemstilling

På 4 af forvaltningens 26 bosteder for udviklingshæmmede er yderdøren aflåst indefra for at sikre den nødvendige omsorg samt forsvarlige og trygge forhold for nogle få særdeles "dørsøgende" beboere, jf. nedenfor.

De beboere, der er i stand til at færdes uden for bostedet uden fare for at komme til skade, har egen nøgle eller lignende, således at de helt frit kan komme ind og ud af bostedet, når de ønsker det.

For de få særdeles "dørsøgende" beboere, der kun kan forlade bostedet med hjælp fra bostedets personale, har forvaltningen vurderet, at aflåsning af yderdøren indefra til bostedet er en mindre indgribende foranstaltning for beboeren end at iværksætte alarm- og pejlesystemer samt særlige døråbnere og tilbageholdelse i boligen kombineret med en konstant 1:1 dækning (fast fodfølge) af den enkelte beboer – også inden for bostedets fysiske rammer.

Velfærdsministeren anmodes om at lade Velfærdsministeriet se på forvaltningens redegørelse og vurdere om der er behov for en tydeliggørelse af lovhjemlen i Servicelovens Kap. 24 om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten.

Udvalget skal godkende, at Socialborgmesteren på udvalgets vegne sender et brev til Velfærdsministeren herom.

Løsning

De særdeles "dørsøgende" beboere er børn, unge eller voksne beboere, som enten har et psykisk funktionsniveau svarende til helt små børn, selv om de fysisk er alderssvarende voksne, eller som i øvrigt ikke forstår faren ved at færdes i trafikken og heller ikke vil kunne indøve evnen til at færdes trafikssikker. Der er således en nærliggende fare for, at beboeren selv eller forbipasserende kan komme alvorlig til skade eller i værste fald blive dræbt i trafikken.

For nogle af de pågældende beboeres vedkommende er der samtidig tale om, at de optræder meget voldsomt over andre personer, herunder også overfor fremmede, tilfældigt forbipasserende eller f.eks. butikspersonale, hvis de hindres i deres færden eller de aktiviteter, som de er i gang med.

Der peges i henvendelsen til Velfærdsministeren på, at aflåsningen af yderdøre på de 4 bosteder er sket med henvisning til omsorgspligten og den mindst indgribende foranstaltning over for beboerne, da der er tale om følgende situationer:

- at beboerne ikke er i stand til at færdes uden for bostedet uden egentlig personledsagelse
- at der er nærliggende risiko for, at de udsætter sig selv eller andre for at lide væsentlig personskade, hvis de forlader bostedet uden personledsagelse
- at aflåsning af yderdøre altid er sket efter en helt konkret vurdering og efter drøftelse med de involverede parter, herunder værger og pårørende for beboerne
- at foranstaltningerne i Servicelovens §§ 125 og 127 om alarm- eller pejlesystemer samt særlige døråbnere og tilbageholdelse i boligen ikke kan anses for at være den mindst indgribende løsning for beboeren, da det vil nødvendiggøre en konstant 1:1 dækning af beboeren - også inden for bostedets geografiske område
- at de pågældende beboere kan ringe på en ringeklokke, hvis de ønsker at forlade bostedet, eller ved brug af f.eks. lyde, kropssprog, gestikulation, tage jakke på m.v. er i stand til signalere over for personalet, at de ønsker at forlade bostedet. Det vil dog altid kun ske sammen med en person, der kan støtte og hjælpe dem i fornødent omfang, og være afpasset i forhold til dagligdagen på bostedet
- at beboerne tilbydes de samme udflugter og aktiviteter, som de øvrige beboere, der har egen nøgle, men at det altid for disse beboeres vedkommende sker under betryggende rammer med personledsagelse
- at erfaringen viser, at der falder mere ro på de pågældende beboere, når hele deres opmærksomhed og energi ikke skal være rettet mod yderdøren, og at de herved får overskud til at deltage i daglige aktiviteter i bostedet.

Velfærdsministeren anmodes at lade Velfærdsministeriet se på forvaltningens redegørelse og vurdere om der er behov for en tydeliggørelse af lovhjemlen i Servicelovens Kap. 24 om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten.

En sådan regel skal kun anvendes, hvis de øvrige foranstaltninger i Servicelovens §§ 125-129 ikke kan bruges til at sikre forsvarlige og trygge forhold for beboerne. Reglen kan eventuelt kombineres med, at ordningen skal godkendes af Det Sociale Nævn og revurderes med jævne tidsintervaller.

Der anmodes desuden om på børneområdet, jf. Servicelovens § 123, at skabe samme muligheder for at anvende magtanvendelse i form af alarm- og pejlesystemer samt særlige døråbnere, i hygiejnesituationer og ved anvendelse af beskyttelsesmidler, som gælder for voksenområdet. Da børnebestemmelsen også omfatter børn og unge med betydelig og varig nedsat psykisk funktionsevne er der tilsvarende behov som for voksenalderen med samme nedsatte funktionsevne.

Borgerrådgiveren har i sine rapporter om inspektion og undersøgelse af henholdsvis Musvågevej og Svanehuset omtalt aflåste yderdøre. Der henvises til opfølgning på Borgerrådgiverens rapport / afsluttende brev, som Socialudvalget er orienteret om i "Sager til efterretning" på udvalgsrådet den 10. december 2008. Borgerrådgiveren vil få sendt kopi af henvendelsen til Velfærdsministeren efter udvalgets behandling af sagen.

Økonomi

Ingen

Videre proces

Velfærdsministerens tilbagemelding på henvendelsen afventes.

BILAG

1. Henvendelse til Velfærdsministeren med bilag

Anette Laigaard

bilag

[Brev til Velfærdsministeren](#)

Socialudvalgets beslutning den 28.01.2009

Indstillingen blev godkendt.

Kontorchef Birgitte Nystrup Lundgren overværede punktets behandling.

